

"חלק ממקרי המוות בעריסה הם מוות בידי אדם"

יו"ר הוועדה לזכויות הילד, זבולון אורלב, אמר בכנס באר שבע לשלום הילד, כי "חובתנו להוציא את הנושא מאפילה ולהניחו על השולחן."

פרסום ראשון: 14/02/12, 16:13
שלמה פיטרקובסקי

אילוסטרציה
פלאש 90

"יש אחוז כלשהו של מקרי 'מוות בעריסה' שאינם מוות בעריסה", אמר יו"ר הוועדה לזכויות הילד זבולון אורלב בישיבת הוועדה שהתקיימה היום בכנס באר שבע לשלום הילד, באף אחד מהמקרים הללו לא הוגש כתב אישום, למרות, שבבירור, חלק מהמקרים הם מוות בידי אדם. האם המסקנה לא צריכה להיות שצריך לעשות בדק בית? משהו כאן באמצע לא בסדר וחובתנו לבדוק ולהוציא את הנושא מהאפילה ולשים אותו על השולחן."

ד"ר יורם בן יהודה, מנהל מיון ילדים בבית החולים הדסה עין כרם: "אתמול מת תינוק אצל המטפלת שלו. לכאורה הוא נחנק מאוכל. קשה לי לקבל זאת. מה עשו עם התינוק? למה זה חשוב? הוא מת כבר, אי אפשר להציל אותו. ב-2010 נולדו 166,255 תינוקות ומתו 615 תינוקות. ב-23% מהם לא ידועה סיבת המוות. מאז שנת '89 מוות של תינוקות בישראל יורד, חוץ ממספר מקרי הרצח. בארה"ב רצח הוא גורם התמותה הרביעי מתחת לגיל 4. רוב הפעוטות הנרצחים שם הם מתחת גיל שנתיים. כשמדובר מתחת לגיל שנה יש נטייה למערכת לקרוא לזה 'מוות בעריסה'. בארץ אי אפשר לאבחן אם מדובר במוות בעריסה, כי אפשר לקבוע זאת רק לאחר שלילת כל גורם אחר, לשם כך צרים בדיקה מקיפה. אחוז מקרי הרצח מבין התינוקות המתים מוות פתאומי הוא בין 1-5%. מוות בעריסה הוא הסיבה הנפוצה ביותר למוות עד גיל שנה. הסיבה השנייה היא התעללות או הזנחה, השלישית היא תאונות בית והרביעית היא מחלות זיהומיות ותורשתיות."

"כשאני דורש בדיקה חיצונית של התינוק המת, לא מדובר בתאונות נקם וענישה", מדגיש ד"ר יורם בן יהודה, "בראש מעייני פיקוח נפש. אם מישהו התעלל בתינוק, סביר שגם ילדיו האחרים, אפילו בן הזוג, בסכנה. מי שהזניח ילד אחד בשל חוסר מודעות, אם לא נלמד אותו איך לתקן, מה יקרה לילדיו האחרים? אולי מדובר במחלה זיהומית? אז ילדים נוספים בסביבה בסכנה. אם לא נגלה את סיבת המוות, אחרים ייפגעו."

ד"ר ענת שץ, יו"ר עמותת עתיד לחקר מניעת מוות פתאומי בתינוקות, אמר כי "יש עלייה מדאיגה במספר מקרי המוות אצל מטפלים. בארה"ב 20% של מקרי המוות בעריסה קרו אצל מטפלים שאינם ההורים. צריך לעודד הורים להסכים לנתיחה לאחר המוות. אז גם תהליך ההשלמה עם האסון פחות קשה. ממחקרים בעולם עולה שב 30-95% (יש מחקרים שונים) ממקרי המוות הפתאומי רק נתיחה שלאחר המוות הביאה לאבחנה. צריך להקים

ועדות שאחראיות על זה. בגלל בעיית הנתיחה בכל הדתות יש לקבוע מידרוג – קודם עושים בדיקת רעלים ובדיקה מטבולית ובודקים את זירת האירוע, ורנטגן וסי.טי. וכל בדיקה חיצונית אפשרית, ורק אם כל הבדיקות האלה שליליות, אז לדרוש נתיחה מלאה. מתוך סקירת 5000 מקרים ב-14 עבודות מחקריות עולה ש-6.5% ממקרי מות תינוקות פתאומי ארעו כתוצאה מפגיעה לא מכוונת ו-11.3% מפגיעה מכוונת. ל-26% מהמקרים שמובאים לנתיחה יש הסבר כלשהו. 52% מהם היו זיהומים."

ניצב משנה ערן כמין, רמ"ח נוער ארצי במשטרה, ציין כי "אנו פועלים מכוח חוק ונהלים. בכל ארוע שעולה חשד לנסיבות מיוחדות לפטירה יוצאים עם כוח חקירה, מתעדים את הזירה ונפתחת חקירה. בית המשפט הוא הסוברני להחליט אם תבוצע נתיחה לאחר המוות. הרבה פעמים אנו נתקלים במבוי סתום כשבית המשפט מחליט שאין מקום לנתיחה. מרבית המקרים אינם מקרי רצח. לטעמי הופכים את החריג למקובל. המקובל הוא שתינוקות מתים מתאונות ותחלואה."